

A vállalkozások általános jellemzői

Üzleti vállalkozás: olyan emberi *tevékenység*, melynek alapvető célja *egyéni, szervezeti és társadalmi igények* kielégítése *nyereség* elérésével.

↳ Akkor beszélünk vállalkozásról, ha:

- termékek és szolgáltatások iránti igényeket elégít ki
- nyereségre törekszik
- elkülönülten gazdálkodik ➔ van saját vagyona, jövedelme, és kiadásait ebből fedezi
- gazdálkodás közben kockázatot vállal

Gazdálkodó szervezet: olyan *szervezeti egység*, mely *elkülönülten gazdálkodik, és jól körülhatárolt keretek között működik.*

Ezek közül vállalkozások, amelyek:

- *piacorientáltak*
- *nyereségre törekszenek*
- *eközben kockázatot vállalnak*

A vállalkozások szerepe

egyéni
szükségletek
kielégítése

szervezeti
szükségletek
kielégítése

jövedelem
biztosítása a
tulajdonosoknak

társadalmi
szükségletek
kielégítése

munkalehetőség

adófizetők

gazdaság
fejlődését
biztosítják

Példa:

egyéni szükséglet kielégítése ➔ pizzát rendelek egy étteremből, mert éhes vagyok

társadalmi szükséglet kielégítése ➔ pizza rendelésének a lehetősége

A vállalkozások közös jellemzői

- önállóság
- kockázatvállalás
- felelősségvállalás
- eredményérdekeltség

Önállóság:

A vállalkozás üzleti döntéseiben saját elhatározásait követi, azaz *önállóan fogalmazza meg céljait és hozza döntéseit.*

↳ mit, kinek, hogyan termeljen, és hogy juttassa el a terméket, valamint pénzügyi önállóságot is értünk alatta ➔ *DE külső tényezők* is hatnak a vállalkozásra

Kockázatvállalás:

Saját tőkéjét kockáztatja tevékenysége folytatásakor. ➔ *Bizonytalanság* miatt.

↳ *A megtérülést szükségszerűen megelőzi a befektetés.*

A kockázat abban áll, hogy nincs garancia a befektetés megtérülésére.

Eredményérdekeltség:

A vállalkozás célja a nyereség elérése. ➔ Így marad életben, erősödik meg, terjeszkedik, fejlődik.

↳ A nyereségesség a hosszú távú fennmaradás feltétele.

Felelősségvállalás:

A vállalkozás a működése során keletkezett kötelezettségeiért, azok teljesítéséért felelősséggel tartozik.

- anyagi*
- jogi*
- erkölcsi*

1.Anyagi felelősség: Minden vállalkozás köteles vállalni tevékenységének anyagi következményeit. Minden vállalkozás teljes saját vagyonával felel a tartozásaiért.

↳ *Különbség a tulajdonosok anyagi felelősségében van.*

- Korlátlan anyagi felelősség:** a tulajdonos a vállalkozásért a teljes magánvagyonával is felel.
- Korlátlan és egyetemleges anyagi felelősség:** akkor érvényes, ha több tulajdonos van, mindegyik teljes magánvagyonával felel a vállalkozásért. A tartozás bármelyik tulajdonostól behajtható.
- Korlátozott anyagi felelősség:** a tulajdonos(ok) csak a vállalkozásba bevitt és a gazdálkodás során képződött vagyonnal felelnek a vállalkozásért.

2.Jogi Felelősség: a szerződéses fegyelmet, a jogszabályok betartását, a szabályszerű működést foglalja magában.

Jogi személy: olyan szervezet, mely a természetes személyekhez hasonlóan jogképes (jogalany), azaz saját nevében jogokat szerezhets és kötelezettséget vállalhat, perelhető és perelhet.

A vállalkozások jogi személyiségének fajtái:

• **Önálló jogi személy** → elkülönült, állandó, jól áttekinthető, a jog szempontjából egységes egészként kezelendő szervezettel rendelkezik a vállalkozás. Ez a szervezet a tulajdonosok változása esetén is változatlan marad. A tulajdonosok vagyonától elkülönített, saját vagyonnal rendelkezik.

↳ Kritériumai:

- társadalmilag elismert cél
- állami nyilvántartásba vétel
- állandó szervezet
- elkülönült vagyon
- önálló vagyoni felelősség

• **Nem önálló jogi személy** → nincs vagy csak nagyon egyszerű a szervezeti struktúra, a tulajdonos és a vállalkozás, illetve ezek vagyona között nincs éles határvonal. Kevesebb jogosultsággal rendelkezik.

↳ Vannak olyan vállalkozások, amik nem jogi személyek, de önálló jogalanyok (BT., KKT.).

3.Erkölcsi felelősség: a társadalmi normák, üzleti etikett *íratlan szabályainak* betartása.

↳ Azok a dolgok esnek az erkölcsi felelősségbe, melyek nincsenek írásban szabályozva.

A vállalkozások csoportosítása

1.Tevékenység szerint

- Termelő
- Szolgáltató
- Kereskedő

↳ Nemzetgazdasági ágak szerint:

- mezőgazdaság
- feldolgozóipar
- kereskedelem, javítás
- oktatás
- ingatlanügyletek
- stb.

2.Működési terület szerint

- **Helyi** ➔ adott település vagy néhány utca fogyasztóit szolgálja ki
- **Regionális** ➔ egy régiót, egy vagy több megyét érint a működése
- **Országos** ➔ az ország egész területén működik
- **Nemzetközi** (multinacionális) ➔ országhatáron kívül is megjelennek
- **Offshore** ➔ székhelyük és működési területük különböző országban van ➔ adóoptimalizálás

↳ azaz a cég a bejegyzés helyén nem folytat tevékenységet

Az adóparadicsomokban nincs társasági adó, csak egy alacsony összegű fix éves adó.

3.Tulajdonosi forma szerint

- **Magántulajdonú** ➔ egyéni vállalkozás, társas vállalkozás
- **Állami tulajdonú** ➔ az egyedüli vagy a többségi tulajdonos az állam
- **Önkormányzati tulajdonú** ➔ az egyedüli vagy többségi tulajdonos az önkormányzat
- **Szövetkezeti tulajdonú**
- **Egyéb közösségi tulajdonú** ➔ pl.: alapítvány
- **Vegyes tulajdonú** ➔ pl.: állami és magán

4.Vállalkozási formák szerint

- **Egyéni vállalkozó, egyéni cég**
- **Társas vállalkozás**
- **Szövetkezetek**
- **Egyéb szervezetek**

5.Nagyságrend szerint

- **Mikro-vállalkozás**
 - **Kisvállalkozás**
 - **Középvállalkozás**
 - **Nagyvállalat**
- } **KKV szektor**

	Mikro-vállal- kozás	Kisvállal- kozás	Középvállal- kozás	Nagyvállalat
Foglalkozta- tottak száma	<10 fő	<50 fő	<250 fő	250 főtől
Éves nettó árbevétel	max. 2m €	max. 10m €	max. 50m €	50m € -tól
Mérleg- főösszeg	max. 2m €	max. 10m €	max. 43m €	43m € -tól

↳ A három feltétel **bármelyikét** teljesítve kategóriát lép a vállalkozás.

